

BENGT OLOF LILLE

COLL.127

Kirkkohistorian professori, virsirunoilija Bengt Olof Lille syntyi Heinolassa 12.11.1807 ja kuoli Siuntiossa 25.4.1875.

Tultuaan ylioppilaaksi Porvoon lukiosta 1822 Lille suoritti fil.kand.tutkinnon 1827 sekä tuli fil.tohtoriksi samana vuonna, jumaluusopin kandidaatiksi 1833, lisensiaatiksi 1836 ja tohtoriksi 1840. Hänet vihittiin papiksi 1838.

Lille otti innokkaasti osaa 1830-luvulla yliopistossamme herääviin kirjallis-kansallisiin harrastuksiin. Lille oli Runebergin, Snellmanin ja Fredrik Cygnaeuksen läheinen ystävä ja oli 1830 mukana perustamassa Lauantaiseuraa. Samana vuonna hän osallistui Helsingin lyseon perustamiseen ja oli sen opettajana 1831-42. Hän lukeutui myös Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran perustajien joukkoon. Hänestä tuli jumaluusopin dosentti 1839 ja kirkkohistorian professori 1840 sekä samalla palkkapitäjänsä Siuntion kirkkoherra. Savokarjalaisen ylioppilaskunnan kuraattorina hän oli 1834-40 ja inspehtorina 1845-52 sekä jumaluusopillisen tiedekunnan dekaanina vuodesta 1865. Professorinvirastaan hän erosi 1871.

Lillen tieteellinen tuotanto supistui varsin vähiin. Hän julkaisi yhden eksegeettisen ja kaksi kirkkohistoriallista väitöskirjaa. Sitten hänen kirjallinen tuotantonsa rajoittui kirjoitelmiin aikakaus- ja sanomalehdissä sekä kalentereissa. Suurella harrastuksella Lille osallistui ruotsinkielisen virsikirjamme uusimiseen, jota varten asetettuun komiteaan hänet kutsuttiin jäseneksi 1853. Hänen kynästään on lähtöisin muutamia virsiä ruotsinkielisessä virsikirjassa. Hänen runojaan on myös julkaistu useissa sanomalehdissä ja kalentereissa.

Lillen arkisto koostuu suurimmaksi osaksi hänen kirkkohistoriaa käsittelevistä käsikirjoituksistaan ja saarnoistaan. Mukana on jonkun verran virsiä ja runoja. Käsikirjoitukset ovat hyvin puutteellisia: monista teksteistä puuttuu otsikko tai ne koostuvat vain irrallisista lehdistä ilman selkeää alkua tai loppua.

05.01.1996/Hanni Salovaara

BENGT OLOF LILLE

BIOGRAPHICA

SIGNUM

- Todistus liseniaattityön hyväksymisestä 1836

COLL.127.1

KIRJEENVAIHTO

Bengt Olof Lillen vastaanottamat kirjeet

Lähettäjä	Aika	Määrä
Bergenheim	1853	1
Suomen senaatti	1853	1
Tuntematon	1837-1857	3

KÄSIKIRJOITUKSET

Puhe ortodoksisen kirkon opin selityksessä 1840

Puhe teologisen tiedekunnan promootiossa 1857

Saarnat 1840-1874

Saarnat s.a.

Virsiä ja runoja

Luentoja

Tunnistamatonta latinankielistä aineistoa

COLL.127.2

COLL.127.1

COLL.127.1

COLL.127.3

Muuta käsikirjoitusmateriaalia:

Kejsar Alexander I i Finland

Vetenskapen och lifv

Den protestantiska kulturen

Innocenti III tid

Den teologiska vetenskapens historia från 1043

Den tyska nationallitteraturen och filosofin

Lutherska kyrkans inre utveckling

Reformationens historia

Litteraturen och kyrkohistorian

Luther

Kyrkan och staten

Det christliga lifvet

Skillnaden mellan tro och sedolära

Samvetet

Den schotske kyrkan under Stuarts

Aslater

COLL.127.3

Kyrkans förhållande till staten
Den germaniska kyrkans förfaltning
Den protestantiska kyrkan under Maria Stuart
Protestantismen utom Tyskland
Mani och manichaismen
Det christliga lifvets historia
Kriget i Nederländerna
Protestantismen i Nederländerna
Kyrkoförfattningen
Dogm. historians begrepp och omfång
Läran om englar och demoner
Svenska kyrkans reformation
Protestantiska rörelsen i Spanien
Det evangeliska partiet
Christendomens utveckling som lära
Den tyska katolska rörelsen
Den nyare filosofins ställning till christendom
Öfversikt öfver den katholska kyrkans historia
Metoder till mission
Methodismen
De nyaste kyrkliga rörelserna
Den inre missionen
Den lutherska kyrkans läroutveckling
Påfven Clemens
Några ord om den österbottniska separationen
Christendomens utbredande
Demonologie
Läran om själarnas tillstånd efter döden
Valentinus och hans skola
Det högsta goda
Återblick på gnosticismen
Öfversikt öfver kyrkans tillstånd år 1571
Föreställningar om de fysiska verkningarna af Jesu ankomst
Läran om nåden
Dogmatikens utveckling efter Schleyermacher
Den teologiska vetenskapens utveckling
De enskilda församlingarnas förbindelseformer sig emellan
Reformationen i England
Svar på frågan af den högvärdige Theologiska Faculteten
Förseendet
Systemet af pligter
Den europeiska oppositionen
Läran om christen person
Medeltidens historia ifrån 314
Voltaires upplysningsperioden
Det nya kyrkliga och religiösa lifvet på 1800-talet i England
Kyrkans inre organisation
Enskilda till kulten hörande handlingar
År 1545
Protest
Den mystiska theologiska skolan

Religions lärares bildning vid Kejsar Alexanders Universitet
Prestvigning
Påfveväldet och den värdsliga magtens strid från Gregorianus VII
De monothelatiske striderna
Syriska gnostiker
Påfveväldet år 1449-1517
Unionsförsök mellan katolska och protestantiska kyrkor
De andligas seder
Christus är den Heliga
Reformationen i Frankrike 1521-1598
Om barndopet
Den fria kyrkan

Tunnistamattomat

COLL.127.4
COLL.127.5
COLL.127.6

TOIMINTAAN LIITTYVÄT ASIAKIRJAT

Ote virsikirjakomitean pöytäkirjasta 1857
B.O.Lille: Om den svenska psalmboken

COLL.127.6

PAINOTUOTTEET

Förslag till Svensk Psalmbok för de evangeliskt-lutherska församlingarne 1868
Mainos kirjoista Predigtstudien ja Protestantliche Antwort

VALOKUVAT

Silhuettikuva tunnistamattomasta naisesta

MUU MATERIAALI

Piirros: Huruledes studenter knorrade afdelningarnas upplåsning